

Sygn. akt I CO 48/16

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa L. J.

przeciwko Z. J.

o rozwód,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 października 2016 r.,

na skutek przedstawienia akt o sygn. I C [...] przez Sąd Okręgowy w K.

celem oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania sprawy,

**odmawia oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania
sprawy.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. przedstawił Sądowi Najwyższemu akta sprawy z powództwa L. J. przeciwko Z. J. o rozwód wskazując, że zachodzą podstawy do wyznaczenia sądu właściwego na podstawie art. 45 k.p.c. ze względu na to, iż obie strony postępowania przebywają za granicą i nie posiadają miejsca pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na podstawie art. 45 k.p.c. Sąd Najwyższy dokonuje oznaczenia sądu, przed który należy wytoczyć powództwo, jeżeli nie można na podstawie okoliczności sprawy ustalić właściwości miejscowej. Według art. 41 k.p.c., powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przez sąd, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym jeszcze ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma - sąd miejsca zamieszkania powoda. Z przepisu tego wynika więc, że - w braku innych podstaw - właściwość miejscową wyznacza miejsce zamieszkania powoda. Miejsce zamieszkania osoby fizycznej definiuje natomiast art. 25 k.c. Jest to miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Pobyt czasowy - także za granicą - nie jest jednoznaczny z pobytem stałym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2009 r., II CO 25/08, nie publ.).

Z wniesionego pozwu wynika, że strony nie miały w Polsce ostatniego miejsca zamieszkania, gdyż po zawarciu małżeństwa wyjechały do Włoch, gdzie obecnie przebywa także powódka. Jednocześnie w pozwie powódka wskazuje, że posiada na terytorium Polski, w miejscowości J. - gdzie jest także zameldowana na pobyt stały - gospodarstwo rolne przekazane przez rodziców, opłaca składki i korzysta z ubezpieczenia w KRUS (k. 3). Wobec takich twierdzeń przedstawionych przez powódkę w pozwie konieczne jest wyjaśnienie przez sąd, czy mimo wyjazdu powódki do Włoch wskazana w pozwie miejscowość w Polsce nie stanowi nadal jej miejsca zamieszkania w rozumieniu art. 25 k.c.,

co pozwalałoby na ustalenie sądu miejscowo właściwego według art. 41 k.p.c. Dopiero w razie stwierdzenia, że miejscowość, w której powódka przebywa z zamiarem stałego pobytu, znajduje się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej uzasadnione będzie oznaczenie przez Sąd Najwyższy, w trybie art. 45 k.p.c., sądu, przed którym należy wytoczyć powództwo. Tym samym oznaczenie sądu właściwego na podstawie art. 45 k.p.c. przez Sąd Najwyższy należało uznać za przedwczesne.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji.

aw

jw